

Bemærkninger til forslaget

Cirkulæret lægger op til, at udbud og efterfølgende udlicitering er den rigtige måde at opnå kvalitetsforbedringer og besparelser i den offentlige sektor på. Formanden for Statens Udliciteringsråd, Johannes Due, har over for flere danske dagblade i forlængelse af dette påpeget, at det vigtigste ved udlicitering er synliggørelsen af det politiske ansvar for serviceniveauet, hvorimod den økonomiske besparelse er det mindst vigtige (jf. f.eks. artikel i Politiken den 4. januar 2001).

Hvis ønsket er en synliggørelse af det politiske ansvar og en effektiv offentlig sektor, hvor ydelserne er præget af høj kvalitet og såvel ansatte som brugere får løbende indflydelse på tilrettelægnings og udførelsen af arbejdet, virker det uhensigtsmæssigt at fokusere på udlicitering.

Ved udlicitering forpligter kontrakten. Ændringer kan ikke gennemføres efter politisk beslutning, før der er gennemført forhandlinger med det firma, opgaven er udliciteret til, og tvister afgøres retligt. Ved udliciteringer opstår et demokratitab. F.eks. gælder loven om offentlighed i forvaltningen og hermed borgernes ret til aktindsigt ikke. Hertil kommer, at det offentlige fritages for ansvaret for personalepolitikken ved udliciteringer, og at der findes mange eksempler på, hvordan arbejdsmiljøet er blevet ødelagt af opskruning af tempo m.v.

I stedet er hovedopgaven i den offentlige sektor

- at udvide det daglige demokrati,
- at sikre sig, at de ansattes erfaringer anvendes i dagligdagen, og
- at brugerne løbende får mulighed for at tilkendegive deres holdning over for politikere og ansatte.

Dette system indebærer, at serviceydelsens niveau ikke blot drøftes ved tilbagevendende udbudsrunder, men gøres til genstand for en løbende diskussion og bedømmelse i kraft af MERE RÅDERUM til de ANSATTE, og at brugerne får RET til at ytre sig og MULIGHED for indflydelse på, hvordan opgaverne løses.

Det vil kunne sætte en dynamik i gang, som for alvor vil kunne skabe fornyelse i den offentlige sektor.

Erfaringer med demokrati og fornyelse af den offentlige sektor

Centralt i det nye råds arbejde står erfaringsopsamlingerne med fornyelse af den offentlige sektor. Nedenfor skal anføres nogle enkelte eksempler.

Fra 1993, og indtil de blev udliciteret, organiserede buschaufførerne på HT's linje 166 selv den daglige drift til alles tilfredshed. Chaufførerne fik drifts- og ledelsesmæssigt ansvar for denne linje. Politikerne fastholdt det overordnede ansvar.

Det krævede forberedelse. Et fremtidsseminar og 3 ugers uddannelse var nogle af elementerne. En del af chaufførerne blev såkaldte driftschauffører, som brugte 25 pct. af deres tid på at varetage vagt- og driftsplanlægning, dvs. de overtog en traditionel mellemlederfunktion. Samtidig fik de ansatte indflydelse på en række af hverdagens små og store problemer, hvilket indebar mulighed for at bestemme over chaufførerne, mulighed for bedre til- og frakørsel ved busstoppesteder, vedligeholdelse af bussen, herunder retten til at foretage enkelte småreparationer. Det selvorganiserede øgede ansvar forbedrede arbejdsmiljøet og reducerede nedslidningen.

Forsøget blev afskaffet i forbindelse med udliciteringsbølgen.

I 1984 valgte Skævinge Kommune, at forebyggelse og behovsstyring skulle være udgangspunktet for kommunens hjemmehjælp. Hjemmehjælperne fik mulighed for i samarbejde med borgerne at tilrettelægge arbejdet. Kommunens folk fik et bredt opdrag: At styrke egenomsorgen ved at sætte sig ind i den ældres familiemæssige og personlige baggrund med henblik på optræning og ophjælpning til at klare hverdagen, herunder den sociale kontakt med familien, venner og omgivelser. Behovsstyring blev sat i fokus. Hjemmehjælperen rakte hele tiden hånden til den ældres aktuelle behov, og samtidig blev arbejdet organiseret i selvstyrende hjemmehjælpsgrupper på 10 personer. Resultatet var påfaldende. Efter 10 års forløb kunne man ved en evaluering konstatere, at de ældres selvhjulpener var styrket, sundhedsudgifterne dalen-